

Sylvia geeft vader, moeder en haar kindje na overlijden de vrijheid terug op zee

Dorus Rijkers toneel van bijzondere asverstrooiing

CEREMONIE

Kort voordat zij de as verstrooit, brengt Sylvia een laatste groet aan haar kindje, vader en moeder. Eric den Boer, kapitein van de Dorus Rijkers, neemt gepaste stilte in acht. Foto's Mediahuis

○

Coen van de Luytgaarden

Asverstrooiing op zee blijft bijzonder. Helemaal als het een geliefde betreft die daarvoor dertig jaar lang begraven lag. Voor De Dorus Rijkers echter is geen zee te hoog want juist deze reddingboot is er perfect op ingericht. Zoals afgelopen weekend bleek in Den Helder.

DEN HELDER Bijna kaarsrecht staat de zon al aan de hemel als er klanken van doedelzakken opdoemen. Om de hoek van het Schipperscafé op Willemsoord verschijnen muzikanten in Schotse kledij, gevolgd door een witte lijkwagen.

Even later overhandigt de uitvaartverzorgster het met asbussen gevulde koffertje aan Sylvia die in haar lange blauwe jurk op het ponton staat te wachten. Geflankeerd door Eric den Boer, kapitein van de Dorus Rijkers. Bijgestaan door zijn bemanning manoeuvreert Den Boer het antieke vaartuig vakkundig vanuit de Binnenhaven via de Koopvaarderssluis naar open zee.

Verdriet

Ondertussen laat Sylvia haar gedachten gaan over de voorbije jaren. „Toen mijn vader in 1995 overleed, was mijn moeder overmand door verdriet. Ze wilde een plek om naartoe te kunnen gaan. Ik liet het gaan omdat ik hun eenheid niet wilde verstoren. Maar ik deed mijn vader een belofte: Er komt een dag pap dat ik je op laat graven en je de vrijheid teruggeef.’’

Na het overlijden van haar moeder, die 'ironisch genoeg voor crematie koos', liet zij (met toestemming van de plaatselijke autoriteiten) haar vader opgraven voor crematie. „Voordat ik hem in de auto tilde, heb ik hem nog gezien. Hij was verbazingwekkend goed intact en heb nog even zijn wenkbrauwen geaaid. Als hij hoofdpijn had, masseerde ik altijd zijn hoofd.’’

In diezelfde kist lag ook de as van haar eerste kindje Lila dat in 1990 levenloos raakte tijdens de bevalling. „Toen ik mijn vader begroef, heb ik haar as tegen hem aangelegd, wang tegen wangetje. Met de gedachte; pas goed op haar want ik kom jullie halen. In het crematorium verdwenen ze met z'n tweetjes in een wolk van stoom, tot het luik acuut en scherp dichtklapte. Daarna restte alleen nog vandaag; iedereen de vrijheid teruggeven op zee.’’

Bries

Die zee heeft zich inmiddels in volle glorie aangediend. Zodra de sluisdeuren dichtgaan, steekt buitengaats een frisse bries op. Jachten met bollende zeilen koersen in volle vaart richting de Noordzee. Richting de vrijheid die Sylvia met de paplepel is ingegeven. „Mijn ouders trouwden op 18 mei 1956, twee jonge mensen uit De Pijp in Amsterdam. Mijn moeder was danseres in de Stadsschouwburg. Ze was een expressieve schoonheid met gitzwart haar. Mijn vader was een dromer, speelde gitaar en verslond boeken. Na de bevalling tilde hij met een vinger mijn knietje op en zei verbaasd; het is een meisje. Omdat de trein al klaarstond voor een jongen, maar dat heeft ze nooit weerhouden voor een heerlijke vrije opvoeding.’’

Haar jeugd wordt gekenmerkt door een huis 'vol dans en muziek', waar hongerige studenten altijd een gevulde pot aantreffen en reizigers en andere paradijsvogels immer een warm bed kregen aangeboden. „Ons huis was een vrijhaven waar niemand ooit voor middernacht naar huis ging.’’

Ondergedoken

Haar Joodse moeder zat tijdens de oorlog ondergedoken in de Bijlmer, wat toen nog een kale polder was. „Zij had het koud, wist niets van haar familie en moest zich verstoppen

voor een gewelddadige wereld. Ze drukte me op het hart niemand te vertrouwen en als ik wegging, omhelsde zij me alsof ik voor vijf jaar weg zou blijven. Herdenkingen op 4 mei wilde ze niet bijwonen, het was te pijnlijk.’’

Heftige herinneringen die contrasteren met de luierende zeehonden in de verte op de Razende Bol. Inmiddels hangt de strooikoker gereed en even later vormt zich een grijs spoor in het kielzog van het gladde wateroppervlak.

Sylvia staart over het water en brengt haar kindje een laatste groet. „Vandaag is het een gewone zondag, waarop je met opa en oma naar zee gaat. Samen zoals het altijd had moeten zijn.’’

Waardig adieu

Asverstrooiing op zee met de Dorus Rijkers is een waardige en persoonlijke ceremonie met bijbehorende rituelen. Bij het uitvaren naar de door nabestaanden uitgekozen plek, hangt de vlag halfstok en wappert de rouwwimpel in de mast. Aangekomen op de locatie is er gelegenheid afscheid te nemen en toespraken te houden.

Traditiegetrouw draagt een van de bemanningsleden een gedicht voor, als 'laatste eer aan de overledene'.

Na asverstrooiing volgen drie rondjes om de uitstrooiingsplaats en bij elke ronde volgt een korte stoot met scheepshoorn. Bij het verlaten is er een laatste groet met de scheepsfluit. Dan gaat de Nederlandse vlag weer in top en wordt de rouwvlag neergehaald.

Info: www.mrbdorusrijkers.nl